

[Ib Thyreged.]

bliver truffet en ordning, som kan tilfredsstille også kommissionen.

Vedrørende spørgsmålet om det juridiske og også i anledning af den højtærede justitsministers udtalelser vil jeg gerne sige, at det juridiske i og under håndskriftssagen jo har 2 sider. Den ene side er spørgsmålet om, hvorvidt Island har noget retskrav, og det spørgsmål skal jeg ikke beskæftige mig med her. Jeg har forstået, at man under forhandlingerne med den islandske delegation ikke har mødt noget sådant retskrav. Men når man undertiden taler om, at det politiske eller det historiske skal gå forud for det juridiske, tænker man herved på spørgsmålet om det politiske set i forhold til, om Island har et retskrav.

Den anden side er det ganske specielle, som foreligger ved dette lovforslag, at man i modstrid med den praksis, man tidligere har fulgt over for kommissionen, ikke har ført forhandlinger med denne, inden man fremsatte lovforslaget. Den højtærede justitsminister var inde herpå, og jeg takker for den redegørelse, som vi har modtaget, og som vi kan drøfte i udvalget mellem anden og tredje behandling. Jeg går ud fra, at den højtærede justitsminister var enig i, at domstolene har en prøvelsesret, men den højtærede minister mente for det første, at der ikke forelå ekspropriation, og for det andet, at hvis der forelå ekspropriation, så var betingelserne opfyldt, så var der ikke noget, der var i strid med almenvellet, ud over spørgsmålet om erstatning.

Vedrørende ekspropriationen kan jeg henvise til, hvad jeg tidligere har sagt også om de juridiske fakulteters udtalelser. Jeg synes, det er meget søgt, at man foretager en opdeling af stiftelsen og så siger, at der af den grund ikke er tale om ekspropriation.

Med hensyn til betingelserne i § 73 om almenvellet, ja, så er jeg enig i, at dette begreb jo er noget vagt, og det er rigtigt, at domstolene hidtil ikke har underkendt begrebet almenvellet; men på den anden side ligger der vel ikke heri, at domstolene ikke kunne gøre det.

Hvad endelig angår spørgsmålet om erstatning, mener jeg ikke, at det kan løses så let, idet der for det første er problemet med disse håndskrifter, men ud over dette

er der også tale om det forhold, som ikke vil kunne ændres, hvis man ikke ændrer lovforslaget, at stiftelsen også afgiver en del af sin formue — altså pengeformue — til Island. Dette må vi se nærmere på i udvalget.

Jeg skal altså blot slutte med at sige, at jeg på det mindretals vegne, jeg repræsenterer, kan anbefale at stemme for det af det ærede medlem hr. Poul Møller fremsatte dagsordensforslag og omvendt ikke kan stemme for det af det ærede medlem hr. Dupont m. fl. fremsatte dagsordensforslag.

Helveg Petersen: Jeg skal anbefale, at man stemmer imod det af det ærede medlem hr. Poul Møller stillede dagsordensforslag.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, der jo ved første behandling her i salen ganske rigtigt talte for, at vi skulle nå igennem til en fredelig ordning, en forhandling o. s. v. Jeg kan ikke lade være at minde om, at det ærede medlem i en radiotale umiddelbart før første behandling sagde noget helt andet, idet det ærede medlem gjorde gældende, at man skulle have gennemført denne lov allerede i 1961, og nu gjaldt det i hvert fald om at skynde sig at komme igennem med det lovforslag, der nu ville komme.

Formanden: Der er for megen uro i salen.

Helveg Petersen: Det ærede medlem havde altså dér en helt anden indstilling end den, han havde ved første behandling, og den, han har her ved anden behandling. Nu taler det ærede medlem om forhandlinger, om drøftelser og om tvivlsspørgsmål, om alt det, der skal klares ved dansk-islandske forhandlinger, hvor videnskabsmænd og parlamentarikere skal nå igennem til et resultat. Men jeg kan ikke se, at det kan være muligt i den række af drøftelser, der skal iværksættes, at nå igennem inden for en rimelig tid.

Jeg beklager meget, at det ærede medlem har taget en helt anden stilling end den, han havde i 1961, og den, han havde, umiddelbart før vi fik dette lovforslag til første behandling. Jeg så gerne en ordning, som vi kunne enes om, men jeg kan ikke se, at